

Prædiken til Sidste søndag i kirkeåret Matt. 25, 31-46

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus sagde: »Når Menneskesønnen kommer i sin herlighed og alle englene med ham, da skal han tage sæde på sin herligheds trone. Og alle folkeslagene skal samles foran ham, og han skal skille dem, som en hyrde skiller fårene fra bukkene; fårene skal han stille ved sin højre side og bukkene ved sin venstre. Da skal kongen sige til dem ved sin højre side: Kom, I som er min faders velsignede, og tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt. For jeg var sulten, og I gav mig noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog imod mig, jeg var nøgen, og I gav mig tøj, jeg var syg, og I tog jer af mig, jeg var i fængsel, og I besøgte mig. Da skal de retfærdige sige: Herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig noget at spise, eller tørstig og gav dig noget at drikke? Hvornår så vi dig som en fremmed og tog imod dig eller så dig nøgen og gav dig tøj? Hvornår så vi dig syg eller i fængsel og besøgte dig? Og kongen vil svare dem: Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig. Da skal han også sige til dem ved sin venstre side: Gå bort fra mig, I forbandede, til den evige ild, som er bestemt for Djævelen og hans engle. For jeg var sulten, og I gav mig ikke noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig ikke noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog ikke imod mig, jeg var nøgen, og I gav mig ikke tøj, jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig. Da skal også de sige til ham: Herre, hvornår så vi dig sulten eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i fængsel, uden at vi hjalp dig? Da skal han svare dem: Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste,

*det har I heller ikke gjort mod mig! Og de skal gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv.«
Matthæusevangeliet 25,31-46*

Kære menighed!

Bibelens det Gamle Testamente fortæller en mærkværdig beretning om *en natlig brydekamp* mellem patriarken Jakob og så Gud selv. Ja, Bibelen vakler lidt, om den nu også kan få sig selv til at sige det rent ud, men meningen er nu klar nok. Mennesket Jakob og så Gud selv, de slås, de brydes i en brydekamp, der varer hele natten.

Og Gud overfalder Jakob, fordi han er utilfreds med ham. Gud har tidligere velsignet Jakob, lovet Jakob, at hans efterkommere skal blive så talrige som ørkenens sand – og Jakob skulle da også få tolv sønner og en datter, og med oldebørns oldebørns oldebørn skulle han blive stamfar til hele det jødiske folk. Men Gud *overfalder* altså også Jakob denne nat i ørkenen, jo for Jakob havde været en snyder: Jakob havde snydt sin storebror for storebrors retmæssige arv; Jakob havde efterfølgende gennem fjorten år snydt sig fra at forsone sig ansigt til ansigt med sin storebror og i stedet prøvet at bestikke ham med kostbare gaver. Først og sidst havde Jakob valgt at stole på sin egen snedighed frem for at tage hver dag som en gave af Guds hånd. Gud ville give ham det hele! Det er som den forsmåede giver, at Gud i vrede og skuffelse overfalder Jakob, og efter den natlige brydekamp er Jakob ramt, så han herefter må halte... Og dog! Og dog slutter den natlige brydekamp også med, at Gud lægger hånden på Jakobs hoved og velsigner ham. ”Jeg slipper dig ikke, før du velsigner mig” råber Jakob til Gud i den mørke nat. Og Gud velsigner da Jakob endnu engang.

Brydekampen mellem Gud og mennesker. I dagens evangelium taler Jesus om den store konges komme på den yderste dag, på dommedag, hvor kongen vil skille fårene fra

bukkene, ja skille menneskene efter deres gode eller onde gerninger. Jeg husker min egen rædsel, da jeg som barn hørte den beretning første gang – for jeg kunne dårligt få øje på mig selv andre steder end hos dem på den forkerte side. Jamen var det da virkelig den Gud, min far og jeg bad Fadervor til hver aften? – Brydekampen mellem Gud og mennesker: Guds og Jakobs natlige kamp, og så den store konges opgør med mennesker på dommedag. Jo, men Jakob havde dog også før den natlige kamp mødt Gud som den velsignende Gud. Og da natten gik på hæld, og Jakob anrøbte sin Gud, var Gud også den, der lod nåde gå for ret – og Jakobs Gud rakte hånden ud og velsignede ham endnu engang. – Sådan må vi også høre Jesu dommedagsberetning: At der forud for dommen var velsignelse; at der efter dommen følger nåde og barmhjertighed. For det er jo Jesus, der fortæller os sin lignelse. Den Jesus, der på korset gav sit liv, for at *vi* skulle leve – den Jesus, der gav sit liv, for at *vi* skulle *leve*.

”For således elskede Gud verden” siger Johannes-evangeliet. ”For således elskede Gud verden, at han gav (os) sin Søn, den enbårne, for at enhver, som tror ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.” *Når vi hører dommedagsberetningen som fortalt af den Jesus, vi kender*, ja så begynder den med ét at folde sig ud, ja at blive til evangelium, glædeligt budskab.

For det første: *Alting kommer for en dag*. Hvad der er skjult for os i går, i dag og i morgen, skal til sidst træde synligt frem – og det er trøsterigt, at alting kommer for en dag, når det ellers er for Jesus og hans Fars barmhjertige øjne. – Dernæst: Den sandhed om vores liv, som træder frem, er, *at vores liv skal leves med hinanden her i Skive*. For Jesus taler ikke om at rejse til Månen, eller

at Danmark skal generobre England. Men Jesus taler om at give den sultne at spise og den tørstige at drikke, at give den nøgne tøj på kroppen og at besøge fangen i fængslet. Ja, så overskueligt og overkommeligt er det, hvad Jesus taler om: Ikke at vi i eftermiddag skal være i stand til at afskaffe alverdens sult og tørst og befri alverdens fængselsfanger – nej, men at give din sultne nabo at spise og drikke, at besøge din fætter i fængslet og være fætter for ham, selv om du synes, der er god grund til, at han sidder i fængsel. Det er sådan set bare at gå i gang... Sværere er det heller ikke, om vi ellers holder øjnene åbne for hinanden.

Og så er der glædeligt budskab og befrielse i ordene om, at uanset gode eller onde gerninger så tager alle *fejl* af deres indsats på den yderste dag – glædeligt budskab, når det altså er den Jesus, vi kender, som fortæller os det. Dem, der overså den sultne, den tørstige, den fængslede – de anede ikke, at det var Jesus selv, de overså. Dem, der netop *havde øje* for den sultne, den tørstige og den fængslede – de anede heller ikke, at det var Jesus selv, de havde øje for. Jamen, det betyder jo, at vi må opgive enhver tanke om at *købe os sikkerhed hos Gud* ved at gøre alt det rigtige. Når vi gør godt, sker det bag om ryggen på os – vi véd det ikke selv, vi gør det bare. *Den, der tror og tager til sig, at hun altid allerede er elsket af Gud*, hun kan blive så overstadigt lykkelig, at hendes glæde i sig selv smitter, så den sultne mættes og den fængslede ser lys midt i sit fangehul... Tro på, du *er* elsket, så vil din glæde smitte.

Jamen, der *er* jo *dom* i Jesu dommedagsberetning. Hvorfor overhovedet al den snak om dom? Når Gud begyndte med at velsigne Jakob, når Gud sluttede med at velsigne ham endnu engang, hvorfor så overhovedet dette mærkelige intermezzo, hvor Gud bry-

des med Jakob natten lang? Fordi Gud tager Jakob alvorligt. Fordi Gud er lidenskabeligt optaget af dig og mig. – ”Guds vrede er ikke en modsætning til hans kærlighed, men Guds vrede er *en side* af Guds kærlighed”, siger den tyske teolog fra vor tid, Eberhardt Jüngel. Tilbage i 70’erne skrev Henrik Stangerup sin roman ”Manden, der ville være skyldig”, hvor romanens hovedperson har slået ihjel. Men myndighederne i romanens virkelighed vil hverken dømme ham eller sætte ham i fængsel – han bliver forklaret, at drabet jo ikke var hans egen skyld, blot en følge af omstændighederne. Og *uden dom, uden skyld*, bliver han blot et tandhjul i maskineriet, ikke en person, men en ting. Hvis jeg skælder ud på den dryppende vandhane, gør jeg noget meningsløst. Når Gud skælder ud på mig, når Gud gik i brydekamp med Jakob, tager han os alvorligt.

Gud skabte os i sit billede. Gud skabte os til det største, til fællesskab med ham og med hinanden. Og vores virkelighed er en verden af brændende byer, selv i lille Skive brænder det på hjemme hos dig og mig. Naboen sidder alene og sulter efter mad og besøg, og fætter sidder fængslet kun med vores foragt som sit selskab – mens vi selv har travlt med at erobre England og Månen. Men Gud ville give os det hele, Gud *vil* give os det hele. Han opsøger os og tager livtag med os. Og når vi *anråber ham* som Jakob i nattetøret, rækker Gud sin hånd ud og velsigner os endnu engang. – Gud viste os jo sit ansigt, da Guds Søn fødtes med os i Betlehems stald, da han led for os på Golgatas kors, viste os sit ansigt, da han for lidt siden var sammen med os ved lille Hjaltes dåb. Og når vi tror os allerede elsket, tror os set med barmhjertighedens øjne, da begynder vores liv med hinanden også på ny.

Vi synger i dag Grundtvigs vældige digt ”De

Levendes Land”. Før prædiken sang vi den første halvdel og med melodien fra Kingos dage kunne vi høre, at denne del handler om dom. ”Den, der har fået meget givet, af ham skal der også kræves des mere”: Vi mennesker er dem, Gud ville give alt; i os lever de store længsler, og det er godt – men ikke, hvis jeg bilder mig ind, at længslerne skal opfyldes af mig for mig – uden Gud og hinanden. For da er dommen, ”at varigst de kalder, hvad sikkert *forgår*, som timer og år”. – Efter prædiken vil vi derimod synge fortsættelsen på den melodi, som er skrevet bagefter til Grundtvigs tekst – og vi kan høre, at anden halvdel af Grundtvigs digt handler om at komme hjem igen: Hjem igen til livet med Gud og med hinanden, hjem igen til det liv, vi hver dag får givet af ham, der er stærkere end nogen død. ”O kærligheds Ånd, lad barnlig mig kysse din strålende hånd, som rækker fra Himlen til jorderigs muld...”

Vi er ikke guder, vi er ikke dyr. Vi er de mennesker, de Guds børn, som Gud under så uendeligt meget mere, end vi fatter. Når vi tror os set af ham med barmhjertighedens øjne, så begynder vores liv med hinanden også på ny. Amen

Mads Callesen
Skive sogn

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 754: Se, nu stiger solen
Holger Lissners reformationssalme: Når du vil

Nr. 445: Af diendes og spædes mund
Nr. 561: Jeg kender et land v.1-6 (på melodien til ”Far verden, far vel), 7-13 (på melodien til ”O kristelighed”)

Nr. 492: Guds igenfødte, ny-levende sjæle
Nr. 496: Af dybsens nød, o Gud, til dig v.3-5

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk